

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 155 (5146).
11 ИЮЛЬ 1983 й.
ДУШАНБА
Газета 1986 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тинин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТУҒРИСИДА ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Бугун Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг XIV пленуми бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қарорлар ва ҳулосаларни бажариш борасидаги шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини муҳоама қилдилар. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров доклад қилди.

Биринчи секретари А. И. Фозилбеков, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг қирқувчиси Г. Ф. Закрытая, Акмал Икромов район партия комитетининг биринчи секретари Х. К. Камолов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг директори Қ. Х. Хоназаров, 1-автокомбинат партия комитетининг секретари З. В. Гунькина, «Тошкент оқшом» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг редактори Ш. О. Убайдуллаев, «Ташантехгазонтаж»

трестининг бошқарувчиси Г. В. Аванесов, Ўзбекистон ССР маданият министрининг биринчи ўринбосари У. Р. Умарбеков, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармасининг бошлиғи Х. Қ. Йўлдошев, Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари С. Т. Алиев иштирок этдилар.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленумининг идеология иши самарадорлигини янада ошириш бўйича қарорларини муваффақиятли бажаришга қаратилган қарор қабул қилдилар.

КУБА — БИРИНЧИ БУЮРТМАЧИ

Ўзбекистон ССР кишлоқ хўжалиги техникаси Давлат комитети қарши Тошкент тажриба ремонт-механика заводининг бошқарувида.

БУГУН

фахри топириқни бажаришга қиринди. Бу ерда Куба деҳқонлари учун қанот урадиган машиналар иш қилиш бошлаб юборилди.

Корхона меҳнатчилари бундан уч йил муқаддам ана шу техникани ишлаб чиқаришни ўлаштирган эдилар. Улар ўтган давр ичида республикамиз хўжалиқларига замонавий комбайнларнинг етти юздан зиёдини юборган эдилар. Қардош Куба янги техникани сотиб оладиган жаҳондаги биринчи мамлакат бўлди. Шу йилнинг ўзига заводда 420 та ана шундай комбайн тайёрланади.

«БАЁТ» ТОШКЕНТ ҲАҚИДА КУЙЛАЙДИ

Октябрь районидagi 3-шаҳар маданият уйининг «Баёт» халқ ансамбли яратган янги программа Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллигига бағишланган бўлиб, «Тошкент — гуллар ўлкаси» вокал-хореография композицияси билан боғланади. Бу программани биринчи бўлиб қармоқчи шаҳар — Волгоград аҳолиси ва меҳмонлари томоша қилдилар. Ҳаваскор артистлар Волгоградга гастролга бориб, совет ҳақининг Сталинград остонасида эришган ғалабаси 40 йиллигига бағишланган эдилар.

(ЎЗТАГ).

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

Қардош Монголиянинг миллий байрами — халқ революциясининг 62 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Монголия халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбалга ва Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунхага йўллаган табрик телеграммалари эълон қилинган. Телеграммада сажимий табрик ва энг яхши истаклар баён этилган.

Ишчи дақиқаларини қадрлайлик — газетанинг бугунги бош мақолиси ана шундай мазмунда.

СУРАТДА: Куйбишев району ишлаб чиқариш илгорлари.

Пойтахт районлари: юбилейолди йўқламаси

2. КУЙБИШЕВ РАЙОНИ

Юбилейолди йўқламасини биз шаҳарни ободонлаштириш ва йўналишдорлаштириш икки йилгичини ўтказиш ташаббуси билан чиққан Фрунзе районидан бошланган эдик. Тошкентнинг 2000 йиллигига ўрнатиш ҳафта қолди.

Ушбу соғдан бошлаб биз юбилейга таъйёрларлик муҳим воқеалар: шу жумладан москваликларнинг фаол ёрдамида

бунёд этилган «Дўстлик» комплексиди банд қаватли турар жой биноларининг фойдаланишга топширилиши билан нишонланаётган Куйбишев району ҳақидаги ҳикоямизни бошлаймиз.

Кейинги ҳафтада биз Киров районининг ҳаёти ҳақида ҳикоя қиламиз.

Қардошлик қонунига биноан РАҲМАТ, МОСКВАЛИКЛАР!

Бундан икки йил муқаддам Москва шаҳар партия комитети ва Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг ташаббуси билан Тошкент шаҳрида, унинг Пушкин кўчасида москваликларнинг куч ва маблаглари ҳисобига «Дўстлик» турар жой комплексини қуришга қарор қилинган эди.

Мана, кўз ўнгимизда бу районнинг қиёфаси бутунлай ўзгарди. Қисқа муддат давомда эски уйлар ўрнида 20 қаватли тўртта ажойиб ўй-кувон ва қувонч аримайди.

Ийгиликларини Куйбишев району Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. Золотухин қўлига табриклиди. Москвалик қурувчилар номидан 220 қурилиш бошқармаси бошлиғи Г. Ф. Штаньков сўзга чиқди.

Бугун комплексда тантанали байрам қойилди хуқорди. «Ажойиб туҳфа учун москваликлардан миннатдорлик миз!» сўзлари аёнланган алаван рангли транспарант шабадада қилинган. 11-«А» ўй-кувонда тўплаган кишиларнинг юзидан табас

- МАЙДОНДА ТУРТА МИНОРА
- ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧНИ УТАБ
- «ДУСТЛИК»ДА УЙ ТУЙЛАРИ
- ОЛДИНДА — СЎНГИ МАРРА
- ҚАРДОШЛИК ТИМСОЛИ

Биз кўнгиб қолган кеиса Пушкин кўчаси бирдан қандайдир кенгайиб, янги Хамид Олимжон номи майдонга жой берди. Ҳозир бу майдон яратилиш боғичида, лекин ҳозирнинг ўзида унинг архитектура, майдоннинг кенглиги кўзини қувонтиради.

Кенсалар яқиндаги «Салор» станциясидаги темир йўлининг у томонида пойтахт облатсининг Оржоникиде райондаги қол-хоз далалари бўлганлигини эслашди. Ҳозир Тошкент ер ости йўлининг «зағори» экспресслари бизни Октябрь инқилоби номидаги станциядан Максим Горький майдонига олиб бориб қўйди. Кейин биз биринчи экспрессга чиқиб, Луначарское шоссе-си бўйлаб юриб, кўчанинг кўрнига маҳлиё бўламиз. Илгариги пастак уйлар ўрнида кўп қаватли уйлар осмонга бўй чўзган.

Унинг 20 қаватига кўтарилидик. Бу ердан ўзининг ажойиб архитектура кўрнншига эга бўлган ишоотлар, қаватлар, микрорайонлар, массивлар худди кафтегадек кўзга ташланади. Бу ажойиб маззари томоша қилар экансан, яна бир марта зукко мезморларга, шахримизга навқиронлик бахш этган кишиларга тасанно айтиш керакди.

Т. ТОШЕВ, Э. ЗОХИДОВ.

СУРАТЛАРДА: тантанали митингда 220 қурилиш бошқармаси бошлиғи Г. В. Штаньков биринчи қаватга қилинган тапшириқнинг умумий кўрннши.

Т. Каримов ва С. Махамов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚЎЗИҚОРИНХОНА

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ кишлоқ хўжалиги академиясининг ўрта Осиё бўлими Ўзбекистон савабот-ползи ва картошка экинлари илмий-тектириш институти тажриба хўжалигида шу йилдаги бошлаб янги қўнқорин-шаптинийон еттиштирилди.

Бу ерда институт олимлари Ўзбекистон иқлим шароитида шаптинийон еттиштириш технологияси устида илмий-тектириш ишлари олиб бордилар.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

НОДИР КИТОБЛАР МАГАЗИНИ

Тошкент шаҳар «Ташиница» китоб савдоси идорасининг Навоий кўчаси 42-уйдаги 43-магазини очилди. Унда бадий, болалар ва илмий-оммабол адабиётлар, эсдаликлар, ўқув китоблари ҳамда обуна нашрлари савдоси билан шуғулланади.

Нодир нашрлар магазини 1981 — 76 йилларда нашр этилган ва ҳозирда харидорлар эҳтиёжига сазовор бўлган китобларни икки барабар қиммат нархда сотиб олади.

Магазин китобларни комиссияга қўриб қилади, ташкилотлар ва муассасаларга кутубхона ташкил этиш юзасидан буюртмалар олади, институтларга махсус адабиётларни тарқатади, китобларни алмаштиради.

О. АБДУРАҲМОНОВ.

СЎНГИ СОАТДА «ПАХТАКОР» — «ШАХТЁР» (ДОНЕЦК) — 2:1

Уйин бошланиши билан ташаббуси ўз қўлига олган тошкентлик футболчилар биринчи бўлиб ҳисобини очилди. 7-минутда Ислам Аҳмедовнинг иҳодда аниқлик билан узатиб берган тўпини Константин Новиков дарвозага йўллади.

Бу голдан сўнг меҳмонлар бироз активлашилди. Улар А. Яновский дарвозасига кетма-кет ҳужум уюштиришди. Донецкилик футболчиларнинг ҳаракати иҳодда муваффақиятли қўнланди. 16-минутда «Пахтакор» дарвозаси олдига учинчи марта бурқадан тўп тепилган эди. Дарвоза олдига елғиз қолган Сергей Яшенко тўпин тўхтатиб тўғри дарвозага йўллади — 1:1.

АВТОМАТЛАШГАН СИСТЕМАЛАР

СОФИЯ. Болгариядаги Севдиево шахридаги етакчи корхоналари — Н. Илчев номидаги изоляцияланган сим заводи билан С. Бичваров номидаги санавот аппаратлари заводида ишлаб чиқариш жараёнини бошқарувчи комплекс автоматлашган система...

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БУЮРТМАЧИЛАРИГА

БУДАПЕШТ. Венгриянинг Комло шахридаги «Карбон» фабрикасининг яхши ва сифатли маҳсулотлари экспорт маршрутлари кўпгина мамлакатлардан ўтади. Совет Иттифоқи ҳақида равишда республикадаги илгоркорхонанинг савдо соҳасидан иш қатна шери ҳисобланади. Бултур Совет Иттифоқида...

ОФИР ҚИСМАТ ДУНЁ ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

КАРАКАС. Венесуэла бошдан кечираётган ўткир молиявий иқтисодий танглик кенг халқ олмаси аҳолига оғир таъсир ўтказмоқда. АКШ импералистик монополиялари билан маҳкам боғланган маҳаллий саноatchилар, коммерсантлар ва банкирлар меҳнатқашларга ва уларнинг оилаларига жабр-зулмни кучайтирмоқдалар.

ВЕНЕСУЭЛА меҳнатқашлар конфедерацияси (ВМК)нинг хабар қилишича, пулдорлар уларнинг сигналдан курили билан иш кўрмоқдалар — ҳар кун миң-миңлаб ишчиларни ишдан бўшатмоқдалар, асосий озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур буюмларнинг нархлари оширишмоқдалар.

СУРАТЛА Р Д А: «СССР 50 йилгига номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бirlашмасининг силлиқловчиси, «Иллик план — Тошкентнинг 2000 йилгига» ҳаракатининг ташаббускорлари аридан бири В. Харитонов; Тошкент экскаватор заводи маркази қўйилган маҳсулотлар жўнатишга тайёрланмоқда.

НЬЮ-ЙОРК. Чикагода жиноятчилик гоит кўпайиб бормоқда. АКШнинг катталиги жиҳатидан иккинчи ўринда турган шу шаҳарда шу йилнинг беш ойи ичда 78 миңтадан кўп жиддий жиноятчилик ҳолатлари кўрилган.

ҚИСКА САТРЛАРДА

РИМ. Италиянинг «Альпани» авиаконцернига қарашли «Каравелла» самолёти ичда кучли ёниқди. Англаддаги Милленис аэропортидан бевосита учиётган самолётдан лайнер двигателларидан бири ёниқ кетди. 82 пассажир орасида бир неча киши жараҳатланди. Енгин сабаблари текширилмоқда.

ЛА-ПАС. Боливиядаги Ла-Пас—Кочабамба трассасида катта автомобиль фалокати юз берди. Шаҳарлараро қатнайдиган автобус тоғдаги буришларнинг бирида катта тезликда 50 метри жарга тушиб кетди. Хайдовчи ва пассажирлардан 15 киши ҳалок бўлди.

«ТАШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР. «СИФАТЛИ БҮЛСИН». Газетанинг шу йил 9 июнь сонида юқоридаги сарлавха остида босилган мақолада «Ташкентборги» қарашли 39 ва 75-магазинларда сифатсиз нон маҳсулотлари сотилаётгани таъкид қилинган эди. Мақолага жавоб олинди.

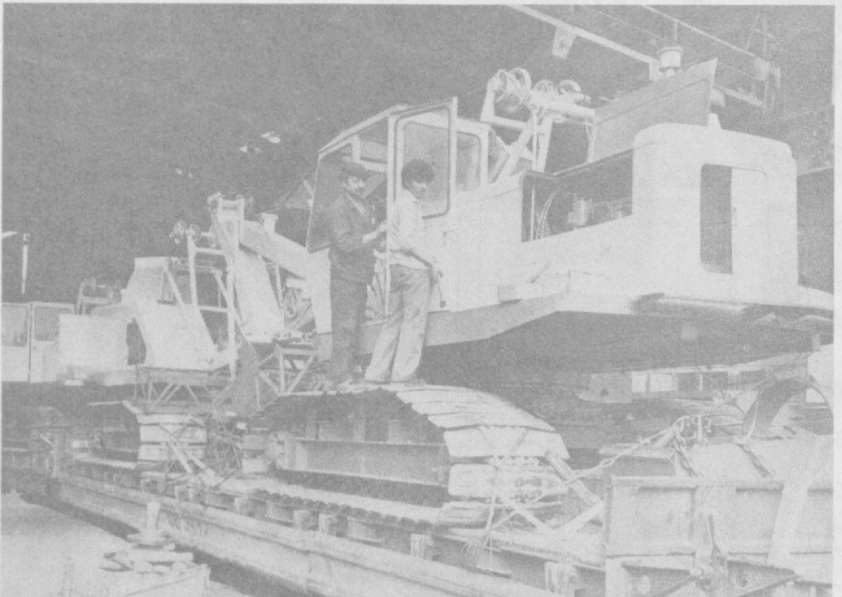

ГФР. Мамлакат экономикасидаги аҳвол ва ишчиларнинг муттасил ошиб бориши ГФРнинг Германия насаба соҳаларида индидий ташвиш уётмоқда. Улар монополиялар ва ҳукуматдан мавжуд иш жоғларини сақлаб қилиш ва янги иш жоғларини барпо этиш бўйича самарали тадбирлар кўришни талаб этмоқдалар.

Гамбургда ўтиб бораётган намоишчилар «Хамма учун иш керак!» шioriини кўтариб олишган. ТАСС фотохроникаси.

—Бугунги кунда районининг майдони 3350 гектарга тенг. Кейинги йилларнинг ўзида бу ерда бир катта турар жой массивлари — Генерал Петров, Назайтов (Новомосковская кўчасида), Пушкин — Випшен, «ТТЗ», «Корасув — 1, 2, 3, 4» қурилади. 2-уйсозлик комбинати бинокорлари «Корасув—6»ни қуришпти. Қуйидаги рақамлар райондаги қурилиш миқёсида таъсир беради. Агар ўтган йили 95 миң квадрат метрга яқин уй-жой биноси қурилган бўлса, шу йилнинг фақат 1-кварталида 33 миң квадрат метрга яқин уй-жой фойдаланишга топширилади.

Вера Марковна Харитоновна пойтахтнинг бир гуруҳи ишлаб чиқариш илгорлари билан биргаликда Тўшкентнинг 2000 йилгига йиллик плани бажариши билан кутиб олиш ташаббусини бошлаб берган эди. Ҳозир трактор заводида ана шу ватанпарварлик ташаббусининг 660 нафар издoshi бор.

Тракторсозлар маданият саройида коллективнинг янгидаги зафарлари нишонланмоқда. Маданият саройида 22 та бадий ҳанаскорлик тўғрисида, 13 спорт секцияси ишлаб турибди.

«Средазкабель» бирлашмаси ўзининг меҳнат аъёналари билан шўҳрат қозонган. Бу ерда Шикалевлар, Пасторовлар, Романовлар, Слюсаревлар ва бошқаларнинг ишчи сулоалари ишлайпти. Корхона жаҳоннинг 30 дан ортиқ мамлакатга кабель маҳсулотини экспорт қилапти.

Юбилей йили меҳнат муваффақиятлари бойитиш учун курашаётган қиллаётганини кўрсатиб турибди. Коммунист, мураббий Маҳмуд Турсуновга ўхшаш тақрибли ишчиларнинг иш усулларини ёйиш бунга ёрдам берди. Давлат Сидат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот шу йилнинг биринчи ярмидаёқ 256 миң сўмликдан ошиб кетди.

Юбилей йили меҳнат муваффақиятлари бойитиш учун курашаётган қиллаётганини кўрсатиб турибди. Коммунист, мураббий Маҳмуд Турсуновга ўхшаш тақрибли ишчиларнинг иш усулларини ёйиш бунга ёрдам берди. Давлат Сидат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот шу йилнинг биринчи ярмидаёқ 256 миң сўмликдан ошиб кетди.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН «АРАВА»НИ КИМ СИЛЖИТАДИ? Мансаб курсени шарфани ҳимоя қилиш фалати нарса экан. Бирор фельетонда тилга олинган ташкилотларнинг раҳбарлари ана шу курс шарфани ҳимоя қилиш учун нималар қилмайдилар дейсиз? Қизғин шундан, улар баён этилган фактларни инкор қилмайдилар, лекин хафа қилинган кишилар қиёфасига кирядилар. Чунки уларнинг кўл остидаги айрим қаллоб кишилар оқиндан-оқин шарманда қилинганда «Вторсирьё» шаҳар корхонаси директори М. Е. Флейшмахер кўл остида ҳам бундай кишилар топилди. Аммо, ўзи бошқараётган корхона ходимлари ҳақида матбуотда таъкидий мақолалар чинса ҳам у...

«Вторсирьё» раҳбарлари талон учун макулатура топшириш ишларида намчиқлардан кўз юммоқдалар. Бу нусонлар тезла ҳал қилинган лозим». — Редакциямизга келайтган қўйлаб мактублардан бирининг муаллифи шундай деб ҳисоблайди. Мактуб тағида 300 дан ортиқ имзо бор.

Адолат юзасидан айтиш керакки, «Вторсирьё» раҳбарлари бу доллар масалани ҳал қилиш бўйича тадбирлар белгилаганлар. Афсуслики, бу тадбирлар жуда узоқ ва ҳаётга самарасиз таъдиқ этилмоқда. Шаҳар халқ контроли комитети ўнгазан текширин ҳам макулатура топшириши ташкил қилиш масаласини тез ва аниқ ҳал қилиш зарурлигини кўрсатди. Шаҳар халқ контроли комитети йилнинг ҳужжатидан олинган сатрларга диққат қилинган: Текшириш натижасида 59 қабул пунктнинг 8 таси (№№ 17, 20, 24, 39, 52, 58, 59) текширилган кунини тушдан кейин ёниқ бўлганлиги аниқланди. Кўрсатилган пунктларнинг ёниқлиги сабаби эълон қилинмаган. Граждандар узоқ вақт кутиб, макулатурани топшириш ролимай асабийлашиб...

«ПРИЕМНЫЙ ПУНКТ»

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ-РАССОМ НИГОҲИДА

Бу районини бежоз олимлар райони деб аташмайди. Академиклар шаҳарчаси, илмий-таъдиқ институтлари ва бошқа бир қатор институтлар шу ерда жойлашган. Тошкентлик рассом Николай Корнилов чинган ушбу рақамларда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси адрофизика институтининг лабораторияларидан бири; етакчи физик олимлардан бири—Беруний номидаги республика давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, институт директори П. Қ. Ҳабибуллаев тасвирланган.

КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари — ҳаётга — Барча совет кишилари қатори коллективизм КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумда қилган программ кутурини қизгин маъқуллаб кўтиришди. «...деди биз билан суҳбатда Тошкент мебель ойналари фабрикаси партия бюросининг секретари Николай Шикитиров.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ-РАССОМ НИГОҲИДА

Совети ижроия комитети, насаба соҳалари ва Ўзбекистон ЛКММ Тошкент шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи билан таъдиқланган, фабрика номи эса шаҳар «Хурмат тахтаси»га ёзилди. «Меҳнатга яраша шон ва шараф!» шiori остида меҳнат қилмоқдалар.

Совети ижроия комитети, насаба соҳалари ва Ўзбекистон ЛКММ Тошкент шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи билан таъдиқланган, фабрика номи эса шаҳар «Хурмат тахтаси»га ёзилди. «Меҳнатга яраша шон ва шараф!» шiori остида меҳнат қилмоқдалар.

Совети ижроия комитети, насаба соҳалари ва Ўзбекистон ЛКММ Тошкент шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи билан таъдиқланган, фабрика номи эса шаҳар «Хурмат тахтаси»га ёзилди. «Меҳнатга яраша шон ва шараф!» шiori остида меҳнат қилмоқдалар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН «АРАВА»НИ КИМ СИЛЖИТАДИ?

Мансаб курсени шарфани ҳимоя қилиш фалати нарса экан. Бирор фельетонда тилга олинган ташкилотларнинг раҳбарлари ана шу курс шарфани ҳимоя қилиш учун нималар қилмайдилар дейсиз? Қизғин шундан, улар баён этилган фактларни инкор қилмайдилар, лекин хафа қилинган кишилар қиёфасига кирядилар. Чунки уларнинг кўл остидаги айрим қаллоб кишилар оқиндан-оқин шарманда қилинганда «Вторсирьё» шаҳар корхонаси директори М. Е. Флейшмахер кўл остида ҳам бундай кишилар топилди. Аммо, ўзи бошқараётган корхона ходимлари ҳақида матбуотда таъкидий мақолалар чинса ҳам у...

«Вторсирьё» раҳбарлари талон учун макулатура топшириш ишларида намчиқлардан кўз юммоқдалар. Бу нусонлар тезла ҳал қилинган лозим». — Редакциямизга келайтган қўйлаб мактублардан бирининг муаллифи шундай деб ҳисоблайди. Мактуб тағида 300 дан ортиқ имзо бор.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН «АРАВА»НИ КИМ СИЛЖИТАДИ? Мансаб курсени шарфани ҳимоя қилиш фалати нарса экан. Бирор фельетонда тилга олинган ташкилотларнинг раҳбарлари ана шу курс шарфани ҳимоя қилиш учун нималар қилмайдилар дейсиз? Қизғин шундан, улар баён этилган фактларни инкор қилмайдилар, лекин хафа қилинган кишилар қиёфасига кирядилар. Чунки уларнинг кўл остидаги айрим қаллоб кишилар оқиндан-оқин шарманда қилинганда «Вторсирьё» шаҳар корхонаси директори М. Е. Флейшмахер кўл остида ҳам бундай кишилар топилди. Аммо, ўзи бошқараётган корхона ходимлари ҳақида матбуотда таъкидий мақолалар чинса ҳам у...

«Вторсирьё» раҳбарлари талон учун макулатура топшириш ишларида намчиқлардан кўз юммоқдалар. Бу нусонлар тезла ҳал қилинган лозим». — Редакциямизга келайтган қўйлаб мактублардан бирининг муаллифи шундай деб ҳисоблайди. Мактуб тағида 300 дан ортиқ имзо бор.

«Вторсирьё» раҳбарлари талон учун макулатура топшириш ишларида намчиқлардан кўз юммоқдалар. Бу нусонлар тезла ҳал қилинган лозим». — Редакциямизга келайтган қўйлаб мактублардан бирининг муаллифи шундай деб ҳисоблайди. Мактуб тағида 300 дан ортиқ имзо бор.

...МЕН ЎЗИМНИНГ ЯНГРОК ШОИРЛИК КУЧИМ, СЕНГА БАХШ ЭТУРМАН, ХУЖУМКОР СИНФ!

Бу сатрлар машхур совет шоири, инқилобнинг оташин жарчиси Владимир Маяковский қаламига мансуб. Бугун Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР академик катта театрида шoir туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтади. Қуйидаги материалларда В. В. Маяковскийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳикоя қилинади.

МАЯКОВСКИЙ ВА ЎЗБЕКИСТОН

Владимир Владимирович Маяковский жаҳон шеърини тарихида янги саҳифа очган, пролетар адабиётига асос солган шоирлардан биридир. У ўз асарларида Улуу Октябрь Социалистик революцияси туғилган мамлакатда рўй берган улкан ўзгаришларни янгича услуб, янгича руҳ билан кўйлади. Бунёдкорлик ишлари йўлида, гоҳ бўлган нуқсонлар ва иллатларни эса айвасиз танқид остига олди. Шу сабабли шоирнинг ишлари, оригинал образларга бой ноҳоди миллионлаб музикалар қалбда аксада топди. Маяковский асарлари ўзбек тилига 30-йилларнинг бошидаёқ таржима қилина бош-

лаган эди. Унинг «Ҳайқирқи» поэмаси Фафур Фулом таржимасида худди ана шу йиллар чоп этилган. Шундан сўнг унинг «Шеърлари» (1932), «Комсомол марши» (1932), «Зарбдор бригадалар марши» (1932) каби китоблари чоп этилди. 1939 йилда эса Мақсуд Шайхзода Маяковскийнинг «Владимир Ильич Ленин» достонини таржима қилиб, алоҳида китоб ҳолида нашр эттирди. Достон 1947 йилда иккинчи марта чоп этилди. Шайхзода ўзининг бу соҳадаги фаолиятини давом эттириб, «Маяковский ҳайқиради. Маяковский нақиради» (1942) ва «Икки достон» (1948) китобларини эълон қилди. Шоирнинг қатор шеърлари,

«Владимир Ильич Ленин» поэмаси 1954 йилда Асқад Мўртот томонидан таржима қилинди. 1956 йилда эса Маяковскийнинг «Танланган асарлари» чоп этилди. Унга шеърлар, «Владимир Ильич Ленин», «Жуда соза», «Ҳайқирқи» каби достонлар, «Мен кимш этган Америка» очеркларини киритилган эди. Ушунга йили эса Фафур Фулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида шоирнинг «Оқ ва қора» номли китоби чоп этилди. Унга шоирнинг шеърлари билан бирга «Владимир Маяковский» фонограммаси, «Иштон кийган булут», «Умуртқамнинг синкзаси», «Севани», «Бу қақда» достонлари киритилган. Бу асарларини

шоирлардан Асқад Мўртот, Жуманиёз Жабборов, Ҳамид Фулом, Мирзиз Аъзамлар таржима қилишган. Маяковский асарларини таржима қилиш ўзбек шоирларига ҳам кўп нарса берди. Маяковский ижодидан баҳраманд бўлмаган, ундан ўрганмаган шоирни топши қийин. Ўзбек адабиётининг илк авлодига мансуб Фафур Фулом, Ҳамид Олмжон, Мақсуд Шайхзода сингари ижодкорлар Маяковскийнинг бадий мактабидан сабоқ олганлар. Шоир асарлари бугунги кунда ўзбек китобхоналарининг жаҳондан муносиб ўрин олган. Унинг оташин сатрлари томоша залларида, минбарларда, синфонналарда ҳамон жарангламоқда. Буларнинг ҳаммаси иқтилоб жарчисининг иккинчи ҳаёти давом эттаётганидир, у бизни янги зафарларга руҳлантираётганидир далолат беради.

В. В. МАЯКОВСКИЙ

МАЖЛИСБОЗЛАР

Тун ўтди, кетидан тоғ отар-отмас, ҳар кун кўраманки: одамлар қатор — биров кимтетга, ё маҳкамга, ё бировларни — «бошқар», — бировларни «тага» — кетди — Тео! ва Гуконнинг уюшмасига». Юз нарвон юрасан, сени босар тер, Тагин: «Бир соатдан кейин келинг!» дер. «Бошлиқнинг мажлисида бор муҳим иши: кооперативга бир пиша снэх сотиб олишликни кўришар!» Воҳ-воҳ!! Аммо бир соатдан сўнгра на котиб ва на котибна бор,

мажлисида улар бандлар ҳамоно». Даргазоб кираман мажлисга бирдан, бир вулқон сингари босиб кираман. Ҳайқириб сўкаман йўл-йўлакай ман, аммо одамларни, одамларни-чи: нимта-нимта бўлиб қолган кўраман. Ажабо, ё тавба, Бу қанақа сир! Бу бечораларнинг ёртиси қани? «Буларни сўйишган! Улдиришгандир!» Ақлим айтиб кетиб бўлурман жинни. Довдираб юраман наъралар тортиб Бирдан эшитман ташлар қотиб Гоятда хотиржам бир овоз билан: «Улар иккитадан мажлис билан ўтирибдилар айна замонда. Кунинга Ингирма мажлис ўтказмоқ, буларга улгурмоқ лозим экан-да!» Шу учун ноҳудо бўлимоқ керак! Белтача бундож, қолгани — унда». Ташвишдан мен бедор, ўтади кеч, мен хаёл сураман то сахаргача; мунтазир кутаман мен тоғни олис: «оҳ, кошки тагин бир қилиб ҳақсала оир кун қақирисла сўнгти бир мажлис ва унда кўрилса астойдил, холис, «ҳар хил мажлисларни шунда бутунлай йўқ қилиш ҳақида яхши масала!».

Эҳтимолдирки, биз учун меҳнат ҳар қандай юмушдан энг яқинроқдир. Мен ҳам фабрикаман, Трубаим йўқ фақат, демек, трубадаси — иш қийинроқдир. Биламан, Севмайси қорук гапни сиз, Егоч қиймайлисиз — бу ҳам, ахир, иш. Нима, сиздай харрот эмасмииз биз? Осонми — одамлар бошин нақш этини. Албатта, шарафли — балиқ овламоқ, агар остреларлар илинса тўрга. Лекин шоир иши кўп шарафлироқ, У тирик одамни туширар қўлга. Улкан иш — қўрада қиздириб ўзин, темирин тобламоқ ўт қаловида. Лекин бекорликда ким айблар бизни? Мия пардозлайиш тил эговида. Қай бири бандроқ — шоирми, техник, қай бири инсонга берар наф, унум? Иккиси ҳам. Қалб дам худди мотордек, мураккаб паррақдай жон ҳам бетиним. биз тенгимиз. Уртоқимиз ишчиларо, биз пролетарнинг руҳи ва таки. Вирлашиб оламга берамиз оро, Маршларин янада жаранглагани. Сўзлар бўронидан сақланиб омон, янги, жонли нига тез кўшайлик бош! Пўнак нотиларин кутар тегирмон! Нутқ суви билан юртисилар топ.

ИШЧИ ШОИР

Шоирга бақиринлар: «Сени кўрсайдиқ Токаръ станица ёнида — ишда. Шеър ёпиш кимдир? Бир бекорчилик, «Иш деса қўлганинг қовушмас ҳеч-да».

1922. Мақсуд ШАЙХЗОДА таржимаси. 1918. Жуманиёз ЖАББОРОВ таржимаси.

Маяковский ҳақида икки этюд

ИЛҲОМ МАНБАИ

Владимир Маяковский ижодий ўлкамининг ҳар бир шеърини муҳлисини қалбига яқиндир. Бу бежиз эмас. Мамлакатимизнинг барча бурчларида унинг шеърлари, нарий асарлари, расм ва плакатларини яхши билишадди ва севиб қадрлашадди. Шоирнинг ўзига хос аҳтирослар олами, ажойиб поэтик ижоди, плакат яратиш маҳорати Ўзбекистон рангтасвир ва графика усталари, ҳайкалтарошларини тасвирини санъатини турли жанрларида шоир образини яратиш бўйича ижодий излашларига даъват этиб келмоқда. Владимир Маяковский образи Николай Томский томонидан илҳом билан ёр-

қин акс эттирилган бронза ҳайкал Тошкентдаги санъат музейининг доимий экспозициялар залини беэаб турибди. Бу асар Маяковскийнинг ўн иккита графика асарлари билан ёнма-ён жойлашган. Бу графика саҳифалари мавзу ақтуаллиги, композицион қурилиши, ёрқинлиги билан Маяковскийнинг Михаил Черемных билан биргаликда РОСТА (Россия телеграф агентлиги) да плакатлар устида актив иш олиб борган йилларини эслатади. Валентин Фадеевнинг «Иқтилоб шоирлари» деб номланган рангтасвир по-лотисонда икки революционер шоир — Маяковский ва Ҳамза сиймоси, уларнинг

бир-бирига ҳамоҳанг ижодий қиёфаси, маънавий яқинлиги ўзига хос тасвирланган. Қутлуг Башаров ва Эркин Охунвалар «Ҳамза» номли альбом учун ишлаган ас-тампларда ҳам Маяковский ва Ҳамза ижодий гоёвий жиҳатдан бир-бирига ҳамоҳанглиги санъат воситасида ажойиб бир тарзда акс эттирилган. Яқинда Фафур Фулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти шоирнинг «Оқ ва қора» шеърини тўпламини нашр этди. Китоб Константин Воробьев томонидан ишланган суратлар билан безатилган. Иқтилоб жарчиси Маяковский ижоди республиканиз рассомлари учун туганмас илҳом манбаидир.

СУРАТДА: Тошкентдаги Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида намойиш этилаётган В. Маяковский чизган ўн икки плакатдан бири.

УНУТИЛМАС УЧРАШУВ

Сухбатимиз мавзуси бўлган ушбу воқеа бундан 20 йил муқаддам Тошкентда, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Виктор Иванович Уфимцевнинг устахонасида бўлган эди. Тошкентлик рассомлар Уфимцевнинг Маяковскийга ҳурмат-эътибори бениҳоя юксаклигини яхши билишарди. Шунинг учун шоир ижоди ҳақидаги саволлари, бирор топилмалари билан рассом ижодхонасига ташриф буюришарди. Бу ижодхонада Михаил Вальдемаров

Рейхнинг Маяковский билан учрашуви хотиралари ҳам рассом сифатида иш-олинган эди. Бу хотиранинг ҳатто энг майда тафсилотлари ҳам ҳали кўпчиликнинг ёдида. — Мен ушунда «Новая Москва» нашриётида жамоатчи рассом сифатида иш-олинган эди, — деб бошлаганди ўз хотирасини Михаил Рейх. — Бир кун нашриёт хоналаридан бирида ўтирган-дим, кимдир эшикдан бош сўқиб «Сашкалар шу ер-

ковский ўз поэмасидан парчага пародия ёзиб, шу билан нашриётга қалам ҳақини ўз пайтида тўлашини эслатган эди. Ушбу саҳифа шоирнинг ноёб дастхатларидан бири сифатида шоир ҳақидаги материалларни катта муҳаббат билан тўловчи Уфимцев архивига берилди. Рассомнинг кутубхонасида бошқа кўпгина ноёб материаллар қатори 1919 йил нашр этилган В. Маяковскийнинг нодир китоби ҳам сақланмоқда. О. АПУХТИН.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ САҲИФАСИ «ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ» КОНКУРСИГА ИЖОД ГУЛДАСТАСИ

Улмас Жамол Тошкентда яшаб, ижод этаётган ўзбек шоирлардан бири. У 1937 йилда туғилган. Душанбе ва Тошкентда «Меҳр булоғи», «Қалбимга қулоқ солсам», «Уфқ чорлайди», «Кўёш вафси» сингари шеърини китоблари чоп этилган. Ҳозирги пайтда у «Совет Тошкентини» газетасида бўлим мудири бўлиб ишламоқда.

Ўлмас ЖАМОЛ: «ҚАДИМИЙСАН, НАВҚИРОНСАН, ЖОНАЖОН ТОШКЕНТ!»

МЕҲРИМ ИЗҲОРИ

Октябрнинг қуёшидан порлоқ осмонинг, Халқнинг меҳнат аҳлидирким, бутундир нонинг, Сenga меҳри сўнамислиги — шарафинг, шонинг, Қадимийсан, навқироним, жонажон Тошкент, Пойтахтим, иқбол-бахтим, онажон Тошкент! Оғушингда гулларингдай очилар баҳрим, Дусларингда садоқатда бекис шаҳрим, Эркинлар Осмис машъал-фаҳрим, Қадимийсан, навқироним, жонажон Тошкент, Пойтахтим, иқбол-бахтим, онажон Тошкент!

КУЙЛАГАЙМАН ЭЛИМНИ

Улуғ Ленин замони бурро қилди тилимни, Шу тил билан куйлагайман бахти кўлган элимни, Қалбимда куй булоғи жўшиб оқабошлайди, Ватан мадҳи қўйида торга бурсам қўлимни, Кўшмақларим ҳаммаша даврийга хос жарангдор, Сўзлатгайман уларда чунки қувноқ дилимни.

ҚАЛБИМ НИ ДОСИ

Эй, нозиктаб, хушсўз хушқимик, Ситораси қалбиди илик, Эҳтироси самодий тилик, Машъал каби борлигим ёниқ, Мен сен учун қалбимни эзгум, Шеър айтишга эҳтиёж сезгум, Онасдан хатто ҳайқимас, Кўшқ айтиб, кўн нақимас, Гул қўлламай яшаб, димқимас, Эй, кимлиги элга аниқмас, Мен сен учун шоир эмасман, Сenga шеърим тингла демасман. Одамларга меҳр улашиб, Дардларин елкада ташиб, Иқбол учун толмай курашиб, Яшагучи довоилар ошиб, Мен сен учун қалбимни эзгум, Шеър айтишга эҳтиёж сезгум, Узин сен деб, элини сизлаган, Унинг ривож йўли кўзлаган, Меҳнат билан бири изолаган, Эзгуликдан қадрин изолаган, Мен сен учун қалбимни эзгум, Ҳой, виждонин айланган унур,

Минг йилларнинг ситамларин кечирдинг бошдан, Узлигингни бой бермадинг, эй боши тошдан, Иқболингни тоднинг меҳнат, сабру бардошдан, Қадимийсан, навқироним, жонажон Тошкент, Пойтахтим, иқбол-бахтим, онажон Тошкент! Сenga ёшлик, нурунийлик бахш этди замон, Ывонлигини кўриб бугун ҳайратда жаҳон, Доврунгни таратавер, домд бўл омон, Қадимийсан, навқироним, жонажон Тошкент, Пойтахтим, иқбол-бахтим, онажон Тошкент!

Турфа гуллар беэайди санъат чаманзорини, Бу не буюк соадат мен ҳам қўшсам гулмин, Эртани ўйламайман — келажиким қарогон, Коммунизм қасрига олиб берам йўлимни, Қувноқ ҳаёт мастиман, мастона куйлагайман, Улмас қўшмақларим-ла енгадурман ўлимни.

Мен сен учун шоир эмасман, Сenga шеърим тингла демасман. Чехрасида тоғлар қувайдо, Мушкулликлар бор жойда пайдо, Дунё ичра беқиёс дунё — Эй, ҳаётга ошину шайдо, Мен сен учун қалбимни эзгум, Шеър айтишга эҳтиёж сезгум, Ҳаётдан заъқ ололмас инсон, Бефарқликдан қийналаган жон, Бўлгани-чун ҳайратсиз, ҳайрон, Қалб оламим бўм-бўш вайрон, Мен сен учун шоир эмасман, Сenga шеърим тингла демасман. Эй руҳида бекорчилик ёт, Қўшдан ҳам эрта турар зот, Кабарикўл, дил тўла сабот, Орауға бахш этгучи қанот, Мен сен учун қалбимни эзгум, Шеър айтишга эҳтиёж сезгум.

РАҚС МАЙДОНИДА ТОМОША

С. М. Киров номли маданият ва истироҳат бониди «Каденция» дискотекаси дам олувчиларин «абадий навқирон пойтахт» деб аталган ажойиб театрлаштирилган томоша билан таништирди. Бунда санъатнинг бир неча жанри бириктирилган. Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллигига бағишланган янги программа рақс майдонида намойиш этилди. Бу ер ана шу ижодий коллективнинг томошаси вақти-

ториналари ва лотереялар, анъанавий рақсларни энг яхши ижро этувчилар конкурслари ўтказилди. Ҳар бир шундай томошада програмmani олиб бору-чиларинга эмас, балки томошабиларнинг ўзлари ҳам иштирок этади. (ЎзТАГ).

САҲЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

ТРАКТОРСОЗЛАР ҲУЗУРИДА

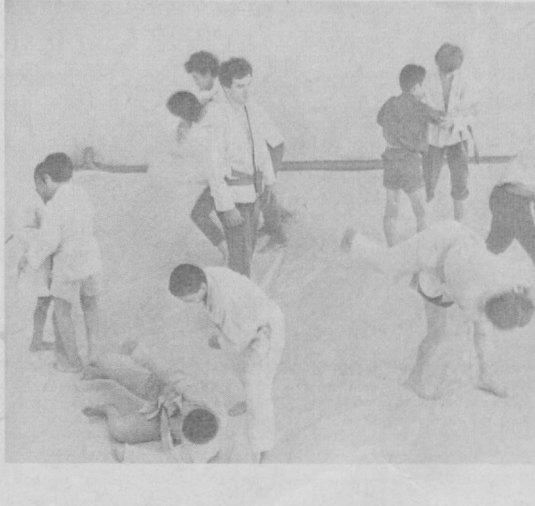
Республика ми ижодкорлари Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллигига бағишлаб янги санъат асарлари яратиш билан бирга завод ва фабрикаларда, меҳнат коллективлари ҳузурида учрашувлар ўтказишмоқда. Яқинда Ўзбекистон ССР Композиторлар союзини томонидан ана шундай учрашувлардан бири Тошкент трактор заводида бўлиб ўтди. Унга танқидчи композиторлардан республика халқ артисти Ш. Рамазонов, республикада халқ хизмат кўрсатган санъат арбоби Х. Исомов ҳамда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Маданият бошқармасининг республикада хизмат кўрсатган артисти Л. Райтблат бошчилигидаги духовой оркестри завод меҳнатчилари билан учрашдилар. Тўшли танаффус пайтида қўлаб чехларнинг ишчилари духовой оркестри учун ёзилган тантанали ва тақдорланмас музика оҳангларини, сембли қўшмақларини тингладилар. «Наманган оламси», «Тошкент омонси», «Юбилей марши» «Ўзбекистон» ва бошқа республиканиз композиторларининг асарлари ижро этилди.

КОНСЕРВАТОРИЯГА ЙЎЛЛАМА

Гули Ҳамдамованинг кватер, алт, скрипка, камер оркестри учун концертлари ва унинг анъанавий «Санъат байрами»да янграган бошқа асарлари, шунингдек профессионал бадий коллективлар ижро этган асарлари ёш композиторларнинг маҳорат олим майдонида яхши йўллама берди. Гули Ҳамдамова Р. Глиэр номли Тошкент музика мактаби битирувчиларидан биринчи бўлиб, Москва давлат консерваторияси ва Г. А. Укинга йўллама олди. (ЎзТАГ).

2000 КУЙБИШЕВ РАЙОНИ

Пойтахт районлари юбилейолди йўқламаси

Куйбишев районининг илмий марказ хисобланади. Бу ерда 38 та илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари жойлашган. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси системасида ишлаган 15 минг олимнинг 10 минг нафари — академиклар, мухбир-аъзолар, профессорлар, фан кандидатлари ва бошқалар адрo физикаси, САНИИРИ, шаръишунослик, фалсафа ва ҳуқуқ, ўсимлик моддалари химияси, экономика, механика ва зилзилабардошлик, биоорганик химия институтларида, «Кибернетика» Ўзбекистон илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилаётган. Бу ташкилотлар ҳар йили ишлаб чиқариш коллективларига иқтисодий самараси 200 миллион сўмга яқин бўлган 100 мингтадан ортиқ илмий-техника ишларини етказиб беришяпти. Давлат консерваториясидан анчагина талантлар етишиб чиққан. Бу районда ёзувчилар, композиторлар, архитекторлар союзлари, Ўзбекистон театр жамаияти жойлашган. Бизнинг районимизда яшовчи ҳар бир киши бундан фахрланади. Бир кунни Улуғ Ватан уруши қаҳрамони С. Қоротков билан суҳбатлашганимизда у шундай деган эди: — Мен бу районда 1964 йилдан бери яшайман. «Ташобддортерст» бошқарувчиси бўлган пайтда Високовольний, Чеданцев, Шимоли Шарқ массивларида ҳам йўллар қўрдим.

Ҳалқа йўл қурилди. Бинолар қурдик. Буларнинг ҳаммаси осуда ҳаёт бўлиши учун. Менинг ҳамшаҳарларим — тошкентликлар шаҳарнинг 2000 йиллигига тинч меҳнат билан бораётганларини ҳис этиш гоит қувончи. СУРАТЛАРДА: М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида янги иштирокчи бошланди. Андижон музика билим юртининг битирувчиси Гулнара Аеронова (дустор) қабул комиссиясида иштирок топишмоқда. Унга концертмейстер Лола Ражабова жўр бўляпти. Ҳар йили консерваторияга юзга яқин абитуриент иштирок топиради. Уларнинг орасида Урта Осен республикалари, бошқа иштирокчи республикалардан келган таланти ёшлар бор; ёшлар «Старт» спорт клубида иштирокчи бўлишмоқда. Бу ерда 300 га яқин ёш самбо кураши сирларини ўрганишмоқда. Уларнинг кўллари биринчи даражиди спортчилардир. Айримлари спорт мастери унвонига эга. Тренер, СССР спорт мастери А. Каримов машгулот олиб бормоқда. Т. Каримов. футболари. Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ. 3 ТОШКЕНТ БЕТ.ОҚШОМУ. 11 ИЮЛЬ, 1983 й.

